

Малі жанри фольклору - це невеликі за обсягом фольклорні твори. У деяких роботах зустрічається визначення дитячий фольклор, оскільки такі народні твори входять в життя людини дуже рано, задовго до оволодіння мовою.

1. Види малих жанрів фольклору

1. Колискова пісня

Колискова пісня - один з найдавніших жанрів фольклору, на що вказує той факт, що в ньому збереглися елементи змови-оберега. Люди вірили, що людину оточують таємничі ворожі сили, і якщо дитина побачить уві сні щось погане, страшне, то наяву це вже не повториться. Ось чому в колисковій можна знайти "сіренького дзиги" та інших страшних персонажів. Пізніше колискові пісні втрачали магичні елементи, набували значення доброго побажання на майбутнє. Отже, колискова пісня - пісня, за допомогою якої заколисують дитину. Оскільки пісня супроводжувалася мірним погойдуванням дитини, в ній дуже важливий ритм.

2. Пестушки

Пестушки (від слова пестувати, тобто нянчити, пестити) - короткий віршований наспів няньок і матерів, які пестують немовля. Пестушки супроводжують дії дитини, які він здійснює на самому початку свого життя. Наприклад, коли дитина прокинеться, мати гладить, пестить його, примовляючи:

Потягунюшкі, порастунюшкі,
Поперек толстунюшкі,
А в ручки фатюнюшкі,
А в роток говорок,
А в головку разумок.

Коли дитина починає вчитися ходити, говорять:

Великі ноги
Йшли по дорозі:
Топ, топ, топ,
Топ, топ, топ.
Маленькі ніжки
Бігли по доріжці:
Топ, топ, топ, топ,
Топ, топ, топ, топ!

3. Потішка

Потішка - елемент педагогіки, пісенька-примовки, супутня гри з пальцями, руками і ногами дитини. Потішки, як і пестушки, супроводжують розвиток дітей. Невеликі віршики та пісеньки дозволяють в ігровій формі спонукати дитину до дії, одночасно виробляючи масаж, фізичні вправи, стимулюючи моторні рефлекси. У цьому жанрі дитячого фольклору закладені стимули до обіграння сюжету за допомогою пальців (пальчикові ігри або Ладушки), рук, міміки. Потішки допомагають прищепити дитині навички гігієни, порядку, розвинути дрібну моторику і емоційну сферу.

"НАПЕЧУ ОЛАДКИ"

Ладки дадки, ладки! Напечу оладки

— Пишні та рум'яні.

— Для кого?

— Для Гані.

— Гушки, гушки, гушки!

Наварю галушки

Білі та духмяні.

— Для кого?

— Для Гані.

— А що на заїжку?

— Казочку-потішку.

ПІШЛА КИЦЯ ПО ВОДИЦЮ

Ой, піди ж ти, кицю,

Піди по водицю,

Та не впади в криницю.

Пішла киця по водицю

Та й упала у криницю.

Біжить котик рятувати,

За вушечко витягати.

Витяг кицю за вухо Та й посадив, де сухо:

— Лежи, кицю, тута,

А я знайду прута!

— Іще прута не знайшов,

А вже киці не знайшов.